

Kuulemistilaisuutta 25.9.2024 varten valvontalain muuttamisesta

Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki valvontalain muuttamisesta. Lailla säädettäisiin tilapäisesti yksityisten elinkeinonharjoittajien ja muiden verrattavassa asemassa olevien pienten palveluntuottajien mahdollisuudesta laissa muuten säädetyistä poiketen aloittaa toimintansa tai toteuttaa jo rekisteröityyn toimintaan olennainen muutos ennen lain mukaista rekisteröintipäätöstä. Näin mahdollistettaisiin elinkeinon harjoittaminen rekisteröintimenettelyn kestäessä. Ehdotettu säännös koskisi palveluntuottajaa, jonka lain 9 §:ssä tarkoitettu asiakas- ja potilastyöhön osallistuva henkilöstö muodostuisi enintään yhdestä henkilöstä, palveluntuottajan oikeudellisesta muodosta riippumatta. Näin varmistettaisiin toisiinsa verrattavassa asemassa olevien palveluntuottajien yhdenvertaiset toimintamahdollisuudet.

Edellytyksenä toiminnan aloittamiselle tai muutoksen toteuttamiselle olisi, että palveluntuottaja on tehnyt laissa tarkoitetun hakemuksen ja antanut laissa säädetyt tiedot palveluntuottajaksi rekisteröintiä ja palveluysikön rekisteröintiä varten. Poikkeus koskisi vain laissa säädettyä edellytystä, jonka mukaan sosiaali- ja terveyspalveluntuottajan toiminnan aloittamisen tai muutoksen toteuttamisen edellytyksenä on, että palveluntuottajan rekisteröinnistä tai sen muutoksesta on tehty laissa tarkoitettu päätös. Palveluntuottajan tulisi muutoin noudattaa lain säännöksiä. Säännöksen nojalla toimintansa aloittanutta tai muutoksen toteuttanutta palveluntuottajaa ja sen palveluysikköä olisi pidettävä sosiaali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain mukaisesti rekisteröitynä sovellettaessa muuta lainsäädäntöä. Kyseessä ei kuitenkaan olisi aikaisempaan ilmoituksenvaraiseen menettelyyn rinnastettava tilanne, jossa hakemuksen tekeminen jo sellaisenaan täyttäisi palveluntuottajalle asetetun vaatimuksen, vaan oikeus tuottaa sosiaali- ja terveyspalveluja edellyttäisi viimekädessä edelleen laissa tarkoitettua rekisteröintipäätöstä. Jos mainittu päätös olisi hylkäävä, oikeus jatkaa päätöksen alaista toimintaa päättyisi ja palveluntuottajan uuteen hakemukseen sovellettaisiin tavallista rekisteröintimenettelyä.

Säännöstä sovellettaisiin myös lain voimaan tullessa vireillä olleisiin hakemuksiin. Sen sijaan, jos palveluntuottaja olisi jo ennen lain voimaantuloa saanut laissa tarkoitetun hylkäävän päätöksen palveluntuottajan rekisteröinnistä, palveluntuottajan uuteen hakemukseen sovellettaisiin tavallista palveluntuottajan rekisteröintiä koskevaa menettelyä.

Säännös olisi voimassa vuoden 2025 loppuun saakka.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi siirrettäväksi vuodelle palveluntuottajien ja palveluysiköiden rekisteröintiä koskevan 3 luvun voimaantuloa julkisten palveluntuottajien osalta. Lain 3 luku tulisi julkisten palveluntuottajien osalta voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027. Julkisten palveluntuottajien olisi annettava valvontaviranomaiselle rekisteröintiä varten laissa tarkoitetut tiedot ennen luvun voimaantuloa. Tiedot tallennettaisiin valtakunnalliseen palveluntuottajien rekisteriin (Soteri) maksutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2029. Tämä mahdollistaisi rekisteröintimenettelyn kehittämisen ja vakiinnuttamisen ennen vuoden 2026 alkua, jolloin hakemusten käsittelyn on tarkoitus siirtyä tuolloin toimintansa aloittavalle uudelle valtakunnalliselle Lupa- ja valvontavirastolle.

Jatkovalmistelussa arvioitavaa, mm.:

- Tulisiko säännöstä soveltaa sellaiseen palveluntuottajaan, jonka toimialaan kuuluu palvelujen antaminen alaikäiselle lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä annetun lain (504/2002) mukaisesti? Tällaisen palveluntuottajan on valvontalain 16 §:n 2 momentin 7 kohdan mukaisesti annettava palveluysikön rekisteröintiä varten ote rikosrekisteristä muuhun kuin työsuopimussuhteisiin henkilöstöön kuuluvalta.
- Tarve sääntelyllä varmistaa, että hylkäävän päätöksen saaneisiin palveluntuottajiin sovelletaan rekisteröintimenettelyä yhdenvertaisesti myös tilanteissa, joissa toiminnan oikeudellista muotoa muutetaan

Lakiehdotus

Laki

Valvontalain 5 §:n väliaikaisesta muuttamisesta sekä 52 ja 56 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sosiali- ja terveydenhuollon valvonnasta annetun lain (741/2023)
52 ja 56 § ja
lisätään 5 §:ään väliaikaisesti uusi 3 momentti seuraavasti:

5 §

Oikeus tuottaa sosiali- ja terveyspalveluja

Sen estämättä mitä 1 ja 2 momentissa säädetään, palveluntuottaja, jonka 9 §:ssä tarkoitettu asiakas- ja potilastyöhön osallistuva henkilöstö muodostuu enintään yhdestä henkilöstä, joka on tehnyt 16 §:n 1 momentissa tarkoitettua hakemusta ja antanut 16 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tietoja palveluntuottajaksi rekisteröintiä ja palveluyksikön rekisteröintiä varten, saa aloittaa toimintansa tai toteuttaa muutoksen noudattaen tämän lain säännöksiä, kunnes 21 §:n 2 momentissa tarkoitettu rekisteröintipäätös on tehty. Tämän momentin nojalla toimintansa aloittanutta tai muutoksen toteuttanutta palveluntuottajaa ja sen palveluyksikköä on pidettävä tämän lain mukaisesti rekisteröitynä sovellettaessa muuta lainsäädäntöä. Jos 21 §:n 2 momentin mukainen päätös on hylkäävä, oikeus jatkaa päätöksen alaista toimintaa päättyvä välittömästi. Tällöin palveluntuottajan uuteen hakemukseen sovelletaan tämän pykälän 1 ja 2 momentin säännöksiä.

52 §

Voimaantulo ja siirtymäsäännökset

Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2024. Valtion mielisairaaloiden, Puolustusvoimien, Rajavartiolaitoksen, Vankiterveydenhuollon yksikön, valtion liikelaitoksen, hyvinvointialueen, Helsingin kaupungin, HUS-yhtymän, itsenäisen julkisoikeudellisen laitoksen taikka evankelis-luterilaisen tai ortodoksisen kirkon tai edellä mainittujen kirkkojen seurakunnan tai seurakuntayhtymän osalta lain 3 luku tulee kuitenkin voimaan 1 päivänä tammikuuta 2027.

56 §

Julkisen palveluntuottajan rekisteröinti

Tämän lain 52 §:n 1 momentissa tarkoitettu julkinen palveluntuottaja saa lain 5 §:n estämättä jatkaa toimintaansa 1 päivä tammikuuta 2024 jälkeen noudattaen tämän lain säännöksiä. Julkisen palveluntuottajan on annettava valvontaviranomaiselle 16 §:ssä tarkoitettua tietoja ennen tämän lain 3 luvun voimaantuloa 1 päivänä tammikuuta 2027. Tiedot tallennetaan valtakunnalliseen palveluntuottajien rekisteriin (Soteri) maksutta viimeistään 31 päivänä joulukuuta 2029.

Jos 1 momentissa tarkoitettu ilmoitus tehdään 1 päivä tammikuuta 2027 jälkeen tai 1 momentissa tarkoitettua ilmoituksen tekemisen jälkeen julkisen palveluntuottajan toimintaan tulee olennaisia muutoksia taikka julkinen palveluntuottaja rekisteröi uuden palveluyksikön, tällaisen ilmoituksen käsittelyyn sovelletaan tämän lain 5 §:ää ja 3 lukua.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 2025.

Lain 5 §:n 3 momentti on voimassa vuoden 2025 loppuun.

Tämän lain 5 §:n 3 ja 4 momenttia sovelletaan myös lain voimaan tullessa vireillä olleisiin hakemuksiin. Palveluntuottajan, joka ennen tämän lain voimaantuloa on saanut lain 21 §:n 2 momentissa tarkoitettua hylkäävää päätöksen palveluntuottajan rekisteröinnistä, uuteen hakemukseen sovelletaan tämän lain 5 §:n 1 ja 2 momentin säännöksiä.